

รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน
ของวัดในจังหวัดสิงห์บุรี

A MODEL OF VIRTUAL MORALITY PROMOTION FOR THE YOUTH
OF BUDDHIST TEMPLES IN SINGBURI PROVINCE

พระครูโสภิตสัทธาธรรม* พระอุดมสิทธิินายก** สุรพล สุยะพรหม***

Phrakhrusopitsatthadham, Phraudomsittinayok, Surapon Suyaprom

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัดในจังหวัดสิงห์บุรี 2) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ในจังหวัดสิงห์บุรีและ 3) นำเสนอรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ในจังหวัดสิงห์บุรี

การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสานวิธี ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 24 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกเสียง วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาและการสนทนากลุ่มเฉพาะ กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบคำถามสนทนากลุ่มเฉพาะ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงสำรวจกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Master of Arts Program in Buddhist Studies Department of Buddhist Studies
Department of Political Science Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya
University.

**

Department of Political Science Faculty of Social Sciences Mahachulalongkorn-
rajavidyalaya University.

Department of Political Science Faculty of Social Sciences Mahachulalongkorn-
rajavidyalaya University.

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัดในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า จุดแข็ง มี 2 ข้อ คือ 1.1 สถานศึกษามีเพียงพอ 1.2 เด็กได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จุดอ่อน มี 3 ข้อ คือ 2.1 เยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม 2.2 พบเด็กกลุ่มเสี่ยง อาทิเช่น ติดเกมส์ ติดยาเสพติด และตั้งครรภ์ก่อนวันอันควร โอกาส มี 1 ข้อคือ 3.1 พ่อแม่มีเวลาอบรมลูก และอุปสรรค มี 1 ข้อ คือ 4.1 การใช้สื่อออนไลน์ในทางไม่สร้างสรรค์

2. แนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ในจังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วยวิธีการ 5 ส่วน คือ 1) ด้านหลักสูตร ต้องพัฒนาหลักสูตรคุณธรรมจริยธรรมที่วัดดำเนินการอยู่ให้ดีขึ้น คือ ค่ายคุณธรรมจริยธรรม เช่น ค่ายวัยใส ค่ายวัยรุ่น ค่ายพักค้างแรม เป็นต้น 2) ด้านผู้เข้าอบรม กลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชนแต่ละรุ่นควรมีจำนวนไม่มากและ ไม่น้อยเกินไป 3) ด้านวิทยากร วิทยากรต้องผ่านการอบรมการจัดกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม มีประสบการณ์ที่มีความเชี่ยวชาญในกิจกรรมด้านต่าง ๆ 4) ด้านการจัดการ ต้องพัฒนาสถานที่ เช่น หอพัก ห้องน้ำ บริเวณรอบนอก ความสะอาด และความปลอดภัย เป็นต้น) ด้านงบประมาณ จัดทำงบประมาณค่าย ที่แสดงให้เห็นถึงที่มาของเงิน เพื่อดำเนินงานค่ายและจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จัดทำระบบบัญชีและการเงินในค่ายพร้อมทั้งจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องด้านการเงิน เพื่อวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เพียงพอ

3. รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ในจังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่ 1. ด้านความขยันการปลูกฝังนิสัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมีความเพียร ความพยายาม ขยัน หมั่นประกอบ หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อด ทน 2. ด้านความประหยัสนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในวิถีชีวิตการกระทำทั้งหลายต้องเกิดจากจิตสำนึกหรือความตระหนักในคุณและโทษที่มีต่อตนเองและส่วนรวมจนเกิดสำนึกรับผิดชอบ ซึ่งเป็นรากฐานของจิตใจเป็นปัจจัยภายในที่ต้องการอาศัยการ บ่มเพาะอย่างต่อเนื่อง 3. ด้านความซื่อสัตย์ การปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่จะควบคุมความประพฤติของตนเอง ขณะอยู่กับผู้อื่น 4. ด้านความมีวินัยความมีวินัยในการแสดงความเคารพความมีวินัยในการรักษาความสะอาดความมีวินัยในการรักษาความเป็นระเบียบ 5. ด้านความสุขภาพปลูกฝังให้เด็กมีความตั้งใจจริงในการปรับปรุงพัฒนาการพูดของตัวเอง 6. ด้านความสะอาดการดูแลรักษาร่างกายและของใช้ให้สะอาด รักษาฟันให้แข็งแรงและแปรงฟันทุกวันอย่างถูกต้อง ล้างมือให้สะอาดก่อนกินอาหารและหลังการขับถ่าย กินอาหารสุก สะอาด ปราศจากสารอันตราย และหลีกเลี่ยงอาหารรสจัด สีสันฉูดฉาด บุหรี่ สุรา สารเสพติด 7. ด้านความสามัคคี มอบหมายงานให้เด็กได้ทำงานเป็นกลุ่ม เริ่มจากการทำงานเป็นคู่ 8. ด้านความมีน้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูล ให้ความรักแก่ผู้อื่น และให้ความร่วมมือ

ช่วยเหลืออย่างสุดความสามารถด้วยความจริงใจที่มี ก็ย่อมเป็นที่รัก ที่ต้องการ เป็นคนมีคุณค่าต่อสังคม และเป็นที่ชื่นชมของผู้อื่นเสมอ

คำสำคัญ : รูปแบบ, การส่งเสริม, คุณธรรมจริยธรรม, เยาวชน

ABSTRACT

The Objectives of this research were: 1. To study the general context of virtual morality promotion for the youth of Buddhist temples in Singburi Province, 2. To study the way to a model of virtual morality promotion for the youth of Buddhist temples in Singburi Province and 3. To propose a model to virtual morality promotion for the youth of Buddhist temples in Singburi Province.

Methodology was the mixed methods Research: The qualitative research collected data from 24 key informants with structured-in-depth-interview scripts, and from 9 participants in focus group discussion. Data from both methods were analyzed by descriptive interpretation. The quantitative research collected data from samples with questionnaires the researcher collected data by himself and analyzed data with sociological analysis program with frequencies, percentiles, mean and standard deviation.

Findings were as follows:

1. General context of virtual morality promotion for the young in Sinburi Province were: Strength; 1.1 Educational institutes were enough available, 1.2 The youths had enough opportunities for education. Weakness; 2.1 Children had inappropriate behaviors, 2.2 There were risk groups of children; games addict, narcotic addict, 2.3 pregnancy before appropriate time. Opportunity; 3.1 parents had time to nurture their children, Threat; 4.1 social media or on line media were sending not so creative contents.

2. Guidelines for virtual morality promotion for the youth of Buddhist temples in Singburi Province 1) The curriculum must develop a moral and ethical curriculum that is better measured in ethical and moral camps, such as youth camps, youth camps, camps, etc. 2) Participants The target audience is young people. Not too small. 3) Speakers, lecturers must be trained in moral training

camp. Experienced in various activities. 4) Management. To develop a place such as a dormitory, a toilet, an outer space, cleanliness and security, etc.). Budgeting budgeting camps that demonstrate the origin of money. To work in the camp and prepare details of expenses, prepare the accounting and finance system in the camp and prepare the relevant documents. Organize a financial stakeholder meeting To plan enough budget.

3. Models for virtual morality promotion for the youth of Buddhist temples in Singburi Province: 1) diligence, nourishing diligent habits in working with effort, strength, energy and patience, 2) economy, applying the Sufficiency Economy Philosophy in daily life. All actions arise from consciences knowing good and bad, harmful to oneself and others. Good foundation of minds depended on long and continuous nourishment. 3) honesty, honesty nourishing helped children to know how to control oneself while being with others, 4) disciplines, disciplines to pay respect, discipline keep and abide by the rules and regulations, 5) politeness, training children to be eager to improve themselves in speech and manner, 6) cleanliness, keeping body and clothes clean and neat, keep teeth cleaned and brushing teeth regularly and correctly, washing hands before meals and after toileting, eating cooked, clean food without dangerous substances, avoiding spicy and colorful food, avoiding cigarette, liquor and narcotics, 8) hospitality, helping, sharing, loving others, cooperative, and helping with full force and sincerity, then children would be loved, wanted. Worthy and admirable in societies.

Keywords: A Model, Virtual Morality, Promotion, Youth

1. บทนำ

สภาพสังคมไทยได้เปลี่ยนไปจากสังคมเอื้อเฟื้อ มีคุณธรรม มีเมตตาธรรมตามหลักธรรมของศาสนา ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคมข่าวสาร พร้อมทั้งอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลเข้ามาทำให้เกิดความเจริญทางด้านวัตถุโดยเฉพาะเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ภาวะทางเศรษฐกิจ ค่าครองชีพสูงขึ้น และความสับสนทางการเมือง ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยซึ่งแต่เดิมเคยอยู่กันอย่างเรียบง่าย ทามาหากินตามสบาย มีความสุขกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่น่าใจไมตรีเกื้อกูลพึ่งพากัน ปัจจุบันคนไทยต้องแก่งแย่งแข่งขันกันทามาหากิน และแสวงหาโอกาสเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตน คนในเมืองใหญ่ อยู่กันอย่างแออัด สภาพชีวิตที่สับสนวุ่นวาย ซึ่งก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางวัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม สุขภาพกายสุขภาพจิต ต่างมีความเห็นแก่ตัว เอารอดเอาเปรียบ ฉกฉวยโอกาสโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น ขาดความรับผิดชอบ ศีลธรรมอันดีงามหมดไป สังคมจึงขาดความสงบสุข เกิดปัญหามากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาแหล่งอบายมุข และปัญหาเยาวชน จึงก่อให้เกิดปัญหาสังคมไม่มีวันสิ้นสุด

ปัญหาของเยาวชน คือ สถานศึกษามีไม่เพียงพอ เด็กไม่ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม เยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม อาทิเช่น ดิตเกมส์ ดิตยาเสพติด และตั้งครรภ์ก่อนวันอันควร โอกาส พ่อแม่มีเวลาอบรมลูก และการใช้สื่อออนไลน์ในทางไม่สร้างสรรค์

ดังนั้นจึงควรศึกษารูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับเยาวชนที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนหรือเยาวชนทั่วไป ควรได้รับการปลูกฝังด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเน้นความมีคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดขึ้นอย่างดีมีคุณภาพกับเยาวชนด้วยการศึกษาค้นคว้าจึงมีความมุ่งหมายที่จะวิจัยรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม บูรณาการที่เหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในจังหวัดสิงห์บุรี

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัดในจังหวัดสิงห์บุรี

2.3 เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ในจังหวัดสิงห์บุรี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 24 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกเสียง วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาและการสนทนากลุ่มเฉพาะ กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบคำถามสนทนากลุ่มเฉพาะ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกเสียง วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

4.1 สภาพปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในจังหวัดสิงห์บุรี

จุดแข็ง มี 2 ข้อ คือ 1.1 สถานศึกษามีเพียงพอ 1.2 เด็กได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จุดอ่อน มี 3 ข้อ คือ 2.1 เยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม 2.2 พบเด็กกลุ่มเสี่ยง อาทิเช่น ติดเกมส์ ติดยาเสพติด และตั้งครรภ์ก่อนวันอันควร โอกาส มี 1 ข้อคือ 3.1 พ่อแม่มีเวลาอบรมลูก และอุปสรรค มี 1 ข้อ คือ 4.1 การใช้สื่อออนไลน์ในทางไม่สร้างสรรค์

4.2 แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัดในจังหวัดสิงห์บุรี

ประกอบด้วยวิธีการ 5 ส่วน คือ

1) ด้านหลักสูตร ต้องพัฒนาหลักสูตรคุณธรรมจริยธรรมที่วัดดำเนินการอยู่ให้ดีขึ้น คือ ค่ายคุณธรรมจริยธรรม เช่น ค่ายวัยใส ค่ายวัยรุ่น ค่ายพักค้างแรม เป็นต้น และต้องพัฒนาหลักสูตรคุณธรรมจริยธรรมที่วัดดำเนินการอยู่อีกรูปแบบหนึ่ง คือ การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน เช่น วัดอัมพวันของหลวงพ่ोजรัญ เป็นต้น ทั้งสองหลักสูตรให้โดดเด่นและเป็นรูปธรรมเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางศาสนา

2) ด้านผู้เข้าอบรม กลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชนแต่ละรุ่นควรมีจำนวนไม่มากและ ไม่น้อยเกินไป เนื่องจากการลงทุนที่สูงมาก ทั้งเรื่องวิทยากร สถานที่ สื่ออุปกรณ์ อาหาร เสื้อผ้า ฯลฯ การดูแลใกล้ชิดกับเยาวชนมากที่สุด การจัดกิจกรรมย่อย ในกรณีแบ่งฐานจะได้ไม่น่าเบื่อ รวมทั้งความสะดวกเรื่องการจัดที่พัก สถานที่ อบรมทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย และเรื่องอาหารที่เป็นเรื่องสำคัญของการจัด โครงการฯ

3) ด้านวิทยากร วิทยากรต้องผ่านการอบรมการจัดกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม มีประสบการณ์ที่มีความเชี่ยวชาญในกิจกรรมด้านต่าง ๆ และต้องพัฒนาบทบาทตนเองใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านพิธีการและกระบวนการจัดค่าย 3. ด้านหลักการเดินจงกรม-นั่งสมาธิ 3. ด้านองค์ความรู้

ภาพรวม 4. ด้านกิจกรรม ที่จัดในแต่ละกิจกรรม สามารถจัดได้เป็นลำดับ ขั้นตอน ทั้งนี้อาจมีวิทยากรเฉพาะด้าน วิทยากรพิเศษ และ พี่เลี้ยงร่วมด้วย

4) ด้านการจัดการ ต้องพัฒนาสถานที่ เช่น หอพัก ห้องน้ำ บริเวณรอบนอก ความสะอาด และความปลอดภัย เป็นต้น จัดทำป้ายบอกทางเป็นระยะ และพัฒนาด้านอุปกรณ์ เช่น จัดหาเต็นท์ให้เพียงพอ กับสมาชิก ที่มาเข้าค่ายและควรมีจัดระบบเพื่อการแก้ปัญหา จัดระบบรักษาความปลอดภัย จัดระบบช่วยแก้ปัญหาบุคลากร ระบบจัดการเพื่อช่วยแก้ปัญหาการจัดกิจกรรม เป็นต้น

5) ด้านงบประมาณ จัดทำงบประมาณค่าย ที่แสดง ให้เห็นถึงที่มาของเงิน เพื่อดำเนินงานค่ายและจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จัดทำระบบบัญชีและการเงินในค่ายพร้อมทั้งจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องด้านการเงิน เพื่อวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เพียงพอ

4.3 รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ในจังหวัดสิงห์บุรี มี 8 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความขยัน รูปแบบการส่งเสริมกิจกรรมของวัดมีลักษณะของการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความขยันหมั่นเพียร กิจกรรมที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการอบรม เป็นการจัดให้เด็กได้มีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมทำความสะอาดวัด การทำความสะอาดสถานที่ฝึกอบรม ประกอบการบรรยายหัวข้อหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมให้แก่เยาวชน

รูปแบบที่ 2 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความประหยัด การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควรพอประมาณให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายที่ รู้จักฐานะการเงินของตนคิดก่อนใช้คิดก่อนซื้อ

รูปแบบที่ 3 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความซื่อสัตย์ ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์กล คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม

รูปแบบที่ 4 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความมีวินัย ยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคมผู้มีวินัย ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/สังคมและประเทศ

รูปแบบที่ 5 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความสะอาด ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่อนคลาย เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสุขสบายใจแก่ผู้พบเห็นผู้ที่มีความสะอาด ผิวกายจิตใจมีให้ชุ่มฉ่ำ จึงมีความแจ่มใสอยู่เสมอ

5. อภิปรายผล

รูปแบบที่ 1 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความขยัน รูปแบบการส่งเสริมกิจกรรมของวัดมีลักษณะของการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความขยันหมั่นเพียร กิจกรรมที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการอบรม เป็นการจัดให้เด็กได้มีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมทำความสะอาดวัด การทำความสะอาดสถานที่ฝึกอบรม ประกอบการบรรยายหัวข้อ หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมให้แก่เยาวชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phra Maha Kritsada kittiSophano Sae Lee (2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาของพระธรรมวิทยากร” ผลการวิจัยพบว่า พระธรรมวิทยากรมีบทบาท สำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา โดยมีบทบาทสำคัญ 9 ด้าน คือ 1. ด้านการ ให้คำปรึกษา 2. ด้านการสนทนาธรรม 3. ด้านการอบรมเยาวชน 4. ด้านการจัดกิจกรรมทาง 5. ด้านการร่วมกับสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ 6. ด้านการจัดทำทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 7. ด้านการพัฒนาเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน 8. ด้านการจัดค่ายคุณธรรม 9. ด้านการประเมินผลกลุ่มเป้าหมายร่วมกับสถานศึกษา และมีการนำเอาหลักธรรมในทาง พระพุทธศาสนา คือ หลักไตรสิกขา หลักอริยสัจ 4 หลักอิทธิบาท 4 และหลักภาวนา 4 มาใช้ในการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้วย

รูปแบบที่ 2 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความประหยัด การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควรพอประมาณให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ ฟุ่มเฟือย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายที่ รู้จักฐานะการเงินของ ตนคิดก่อนใช้คิดก่อนซื้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ PhraWisithSutthipattthada (2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาจริยธรรมเชิงพุทธของหมู่บ้านจักสาน : กรณีศึกษากลุ่มจักสาน อำเภอนันทนิคม จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่าความสำคัญในการนำหลักธรรมคำสอนทาง พระพุทธศาสนามาบูรณาการเพื่อให้เกิดผลต่อกลุ่มอาชีพจักสานและพุทธศาสนิกชนทั่วไป ซึ่งทำให้ เกิดมิติของการเผยแผ่หลักคำสอนต่อบุคคลในสังคมและชุมชน ที่ช่วยส่งเสริมให้เข้าถึงหลักธรรมได้ โดยง่าย โดยเฉพาะการสอนเรื่องหลักธรรมทิวรรุณมิกัตถประโยชน์ 4 และ/หรือหลักของความ พอเพียงเป็นเรื่องที่คนทั่วไปมักตกอยู่ในความประมาทในการดำเนินชีวิต แต่ในโปรแกรมการกระทำ

สาเหตุ ได้จัดชุดกิจกรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ได้ผลเชิงประจักษ์และมีความสมบูรณ์ในกิจกรรมทุกชุด ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนเพิ่มขึ้น หลังเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก

รูปแบบที่ 3 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความซื่อสัตย์ ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์กล คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anak Kongkhunthod (2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ ตามแนวความคิดของท่านพุทธทาสในจังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า ในการวางแผนงาน / โครงการเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาจริยธรรม ด้านเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ด้านเป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์ ด้านเป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย

รูปแบบที่ 4 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความมีวินัย ยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคมผู้มีวินัย ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/สังคมและประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Veerachan Ananteser (2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัดไทย” ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนโดยใช้หลักธรรมที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน ของวัดได้แก่ หลักเบญจศีล อริยสัจ 4 มรรค พรหมวิหาร 4 เป็นต้น

รูปแบบที่ 5 การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชน ของวัด ด้านความสะอาด ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใส เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสุขสบายใจแก่ผู้พบเห็นผู้ที่มีความสะอาด ผึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว จึงมีความแจ่มใสอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phra Maha Kritsada kittiSophano Sae Lee (2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาของพระธรรมวิทยากร” ผลการวิจัยพบว่า พระธรรมวิทยากรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา โดยมีบทบาทสำคัญ 9 ด้าน คือ 1. ด้านการให้คำปรึกษา 2. ด้านการสนทนาธรรม 3. ด้านการอบรมเยาวชน 4. ด้านการจัดกิจกรรมทาง 5. ด้านการร่วมกับสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ 6. ด้านการจัดทำทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 7. ด้านการพัฒนาเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน 8. ด้านการจัดค่ายคุณธรรม 9. ด้านการประเมินผลกลุ่มเป้าหมายร่วมกับสถานศึกษา และมีการนำเอาหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา คือ หลักไตรสิกขา หลักอริยสัจ 4 หลักอิทธิบาท 4 และหลักภavana 4 มาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้วย

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) วางนโยบายในการวางแผน การจัดองค์กรการจัดกิจกรรม การจัดงบประมาณ การประสานงานและการประเมินผลเพื่อให้มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ประกอบด้วยความซื่อสัตย์ การข่มใจ ความอดทน การเสียสละ ความรับผิดชอบ ความมีสติสัมปชัญญะ ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย การประหยัด ความกตัญญู ความสามัคคี ความพอเพียงในการดำเนินงานมีปัจจัยเงื่อนไขในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

2) ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัว สื่อมวลชน องค์กรชุมชน มูลนิธิและเครือข่ายประชาสังคม และ องค์กรภาครัฐกระบวนกรในการปลูกฝังคุณธรรม ได้แก่ การอบรมสั่งสอน การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาการเสริมสร้างประสบการณ์ การสร้างภูมิคุ้มกันและการสร้างเครือข่าย การส่งเสริมคุณธรรมโดยการเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างระบบสื่อสาร การมีสื่อส่งเสริมคุณธรรม และการมีส่วนร่วมส่งเสริมคุณธรรม

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ควรมีกิจกรรมในการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนต่างระดับชั้นเรียนกัน เพื่อเสริมสร้างทัศนคติ เชาวนปัญญา เชาวนอารมณ์ ร่วมกันรวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักเรียนด้วยกัน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นไปในทางบวกเช่นเดียวกัน

2) ผู้ปกครองควรให้การดูแล เลี้ยงดู ให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ให้ความยุติธรรมและยอมรับนับถือในความสามารถของนักเรียน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น คอยแนะนำและช่วยเหลือเมื่อจำเป็น วิธีการอบรมเลี้ยงดูเช่นนี้จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูง และช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยให้ข้อปฏิบัติที่เหมาะสมจะช่วยให้นักเรียนพัฒนา

6.3 ข้อเสนอเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบนักศึกษายุ่งต่างกันมีความ คิดเห็นต่อการเสริมสร้างคุณธรรมและ จริยธรรมที่แตกต่างกัน รวมทั้ง ชั้นเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเสริมสร้าง คุณธรรมและจริยธรรมต่างกัน และสภาพ ครอบครัวต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมต่างกัน สภาพแวดล้อมทางสังคมต่างกันมีความ คิดเห็นต่อการเสริมสร้างคุณธรรมและ จริยธรรมต่างกัน นอกจากนี้ อาชีพและรายได้ ของผู้ปกครองต่างกันมีความ คิดเห็นของ นักศึกษาต่อปัจจัยการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมที่แตกต่างกัน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน ของนักศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นต่อปัจจัยการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ต่างกัน

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมโดยใช้ เครื่องมือ วัดประเมินในรูปแบบอื่นๆ เช่น แบบสอบถามสถานการณ์และแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาว่าผล สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้

References

- Anaak Kongkhunthod. (2010). *A Study of Ethical Issues of Secondary and Professional Secondary School Students." The concept of Buddhist monks in Surat Thani.* (Research Report). Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phra Maha Kritsada kittiSophano Sae Lee. (2014). *The Model of Promoting the Moral Ethics in the School of Dhamma Instructor.* (Doctor of thesis) Buddhist management. Bachelor's Degree: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phra Wisith Sutthipattthada. (2010).*The Development of Buddhist Ethics of Basketry Village: A Case Study of the Basketry Group."* Phanat Nikhom District Chonburi province. (Research Report). Mahachulalongkornrajavidyalaya-University.
- Veerachan Ananteser. (2014). *The Strategy for Ethical Development for the Youth of Wat Thai.* (Doctor of thesis) Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Yannapat Yodkheaw. (2011). *The relationship between exposure Knowledge and attitude towards the ASEAN community of Dharma Speakers* (Research Report) Nakhon Pathom: Nakhon Pathom Rajabhat University.